

Ο Ελληνισμός κινδυνεύει στα κατεχόμενα

«Όλοι γνωρίζουν τα προβλήματα, το ποιος μπορεί είναι άλλο θέμα»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΦΩΚΑ ΣΤΟΝ ΠΑΥΛΟ ΝΕΡΑΝΤΖΗ

Ο Ελληνισμός κινδυνεύει να χαθεί στα κατεχόμενα, εάν δεν λυθεί άμεσα το Κυπριακό, υπογραμμίζει η Ελένη Φωκά, δασκάλα των εγκλωβισμένων Ελληνόπουλων, που από τις 26 Μαΐου το καθεστώς Ντεντκάς της στέρησε το δικαίωμα να επιστρέψει στην πατρική της γη. Και όχι μόνο. Μετά το θάνατο του πατέρα της, οι αρχές του ψευδοκράτους δήμευσαν την περιουσία του, ένα σπίτι και λιγοστά κτήματα, χωρίς να της δώσουν καμία εξήγηση. Από την άλλη πλευρά, η κυπριακή κυβέρνηση, διά του Επιτρόπου της Προεδρίας, άφησε αιχμές (!), σύμφωνα με έγκυρες πηγές, κατά της διεκδικητικής στάσης, που επέδειξε η δασκάλα έναντι του ψευδοκράτους. Οι ίδιες πληροφορίες αναφέρουν ότι μετά την εκδίωξή της από τα κατεχόμενα, το κυπριακό υπουργείο Παιδείας τη διόρισε σε «θέση ειδικών καθηκόντων» στη Λευκωσία, χωρίς, όμως, να γίνει αποδεκτή από την άμεσα ενδιαφερόμενη. Η Ελένη Φωκά φαίνεται ότι είναι ένα «ενοχλητικό πρόσωπο», που θυμίζει στους κυβερνώντες ότι όφειλαν να πράξουν. Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε υποσχεθεί ότι θα πιέσει προς κάθε κατεύθυνση, αλλά, όπως καταγγέλλει η Επιτροπή Αλληλεγγύης προς τους εγκλωβισμένους, «ουδέποτε έγιναν προσπάθειες και άφησαν την υπόθεσή της να εκφυλιστεί».

Η βραβευμένη από την Ακαδημία Αθηνών δασκάλα «δεν το βάζει κάτω» και αγωνίζεται, ζητώντας από το νέο πρόεδρο να ζητήσει την εφαρμογή της συμφωνίας της «3ης Βιέννης», που θα επιτρέψει την ελεύθερη διακίνηση των εγκλωβισμένων και την επιστροφή στα κατεχόμενα.

—«Από το νέο πρόεδρο, ζητώ αυτό που περιμένει όλος ο Ελληνισμός. Να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις ώστε να εφαρμοστούν πλέον έμπρακτα αυτά που έχουν ορίσει τα Η.Ε. στα ψηφίσματα και στις αποφάσεις τους: την

αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την απελευθέρωση της γης μας από την τουρκική κατοχή».

—Ωστόσο, κάθε φορά διαπιστώνετε εκ των υστέρων ότι οι δεσμεύσεις των υποψηφίων προέδρων δεν ικανοποιούνται. Γιατί;

—«Είναι οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, διότι η Τουρκία παραμένει αμετακίνητη στις θέσεις της. Γι' αυτό χρειάζεται από τη δική μας πλευρά, των πολιτικών και του προέδρου, μεγαλύτερη δραστηριοποίηση ώστε ν' αποφασίσουν οι υπεύθυνοι των Η.Ε. να ενεργοποιηθούν και για την επίλυση του Κυπριακού».

—Και ποιο είναι το πρώτο βήμα που θα πρέπει να κάνει ο νέος πρόεδρος προς την κατεύθυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;

—«Να δοθεί μια λύση στο θέμα των αγνοουμένων και να γίνουν σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα των εγκλωβισμένων. Φυσικά πιστεύω ότι μόνον εφόσον επιτευχθεί μια δίκαιη λύση, θα καλυτερέψει και η ζωή των εγκλωβισμένων. Κάνουμε υπομονή και περιμένουμε ότι σε κάποια προσπάθεια, όλα αυτά θα γίνουν πραγματικότητα. Γιατί για τα ιδεώδη και τα δικαιώματα αυτά συντάχθηκε ο καταστατικός χάρτης των Ηνωμένων Εθνών».

—Εκτιμάτε ότι οι κυπριακές κυβερνήσεις έχουν πιέσει αρκετά προκειμένου να εφαρμοστεί η συμφωνία της «Ξης Βιέννης».

—«Ο Ντενκτάς δεν μετακινείται από τις θέσεις του με τη βοήθεια των Η.Ε. και η κυπριακή κυβέρνηση προσκρούει στην αδιαλλαξία του. Περισσότερα δεν γνωρίζω, διότι ζούσα στα κατεχόμενα. Αλίμονο, όμως, αν σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα, οι Ελληνοκύπριοι δεν ασχολούνται με την τύχη των εγκλωβισμένων. Αλίμονο αν ασχολούνται μόνο με το πώς θα κάνουν λεφτά. Αν δεν ενεργοποιηθούμε άμεσα, ο Αττίλας παραμονεύει. Πρώτα στην Κύπρο, μετά στο Αιγαίο και τη Θράκη. Επιτέλους να παραμερίσουμε τις διαφορές μας και ν' αφυπνιστούμε από τα λήθαργο, που μας έριξε η ευμάρεια και η ηττοπάθεια».

—Πώς κρίνετε τις μαζικές επισκέψεις συγγενών των εγκλωβισμένων στη Βόρεια Κύπρο ύστερα από άδειες που παραχωρεί το καθεστώς Ντενκτάς;

—«Είναι πολύ σκληρό αυτό που γίνεται από τη δική μας πλευρά. Εφόσον δεν πετύχαμε τίποτε σε ό,τι αφορά την εφαρμογή της συμφωνίας της «Ξης Βιέννης», για τους σκλαβωμένους ανθρώπους, που ζουν εκεί, για την παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι επισκέψεις ουσιαστικά εμπεδώνουν την κατοχή και δεν βελτιώνουν την κατάσταση. Γι' αυτό πιστεύω ότι η κυβέρνησή μας δεν θα έπρεπε να δεχθεί αυτές τις επισκέψεις».

—Εσείς, όμως, δεν μπορείτε να επιστρέψετε.

—«Φυσικά και επιθυμώ να επιστρέψω. Άλλα το θέμα είναι η έλλειψη κάθε στοιχειώδους ελευθερίας και σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Σ' αυτά πρέπει να προβληματιστούν όχι μόνον τα Ηνωμένα Έθνη, αλλά και η κυπριακή

κυβέρνηση. Και μια σωστή λύση μπορεί να επιτευχθεί μόνο με τη απομάκρυνση των κατοχικών στρατευμάτων».

—Οι εγκλωβισμένοι εξακολουθούν να διώκονται όπως στο παρελθόν.

—«Η κατάσταση είναι οδυνηρή και αβίωτη. Η επιβολή δασμών και οι συνεχείς έλεγχοι στις μετακινήσεις μας είναι καθημερινό φαινόμενο. Άνθρωποι κακοποιούνται, γίνονται ληστείς σε υπερήλικες για να τους εξαναγκάσουν να φύγουν και ν' αφήσουν εκεί την περιουσία τους, τα σπίτια τους, που τα δίνουν στη συνέχεια στους έποικους. Κι εγώ, επειδή αντέδρασα σ' όλα αυτά, με καταδίκασαν και δεν μπορώ πλέον να επιστρέψω».

—Τα παιδιά, που έχουν απομείνει, αντιμετωπίζουν ακόμη προβλήματα.

—«Έμειναν τριάντα τρία παιδιά μαζί με τα τέσσερα δικά μου από την Αγία Τριάδα, (σ.σ.: σε σύνολο 57 ανηλίκων Ελληνοκυπρίων), τα οποία τώρα μετακινούνται αναγκαστικά στο σχολείο του Ριζοκάρπασου. Το καθεστώς καθυστερεί να παραδώσει τα βιβλία και αφαιρεί κομμάτια από τη διδακτέα ύλη».

—Τα παιδιά πώς νιώθουν, τι σχέδια κάνουν;

—«Τα παιδιά αγαπούν την πατρίδα τους και λυπούνται πολύ για αυτό που συνέβη στον τόπο τους. Απ' αυτά άντλησα κι εγώ τη δύναμη και την αγάπη για την πατρίδα. Νιώθουν απελπισμένοι όταν από ανάγκη πρέπει να εγκαταλείψουν τον τόπο τους για να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην ελεύθερη Κύπρο. Εκείνο που ζητούν είναι να παραμείνουν εκεί, στα κατεχόμενα. Δυστυχώς, όμως, το καθεστώς δεν επιτρέπει τη μετακίνηση Ελλήνων καθηγητών».

—Εκτιμάτε συνεπώς ότι δεν θα μπορέσει να επιβιώσει ο Ελληνισμός εάν δεν βρεθεί άμεσα μια λύση στο Κυπριακό.

—«Αυτό είναι το οδυνηρό. Ο Ελληνισμός δεν θα επιβιώσει, διότι τα παιδιά, που είναι οι ρίζες, οι συνεχιστές της παράδοσης εξαναγκάζονται να φύγουν μ' ένα τρόπο μεθοδευμένο και απαράδεκτο. Ούτε και τους επιτρέπεται να γυρίσουν πίσω μετά τις σπουδές τους. Γι' αυτό πρέπει να πιέσουμε όλοι για να εφαρμοστεί επιτέλους η συμφωνία της «3ης Βιέννης».

—Ποιον από τους υποψηφίους προέδρους, που διεκδίκησαν το ύπατο αξίωμα στις τελευταίες εκλογές, θεωρείτε ως τον πλέον ικανό για να προωθήσει την επίλυση αυτών των προβλημάτων;

—«Όλοι γνωρίζουν πολύ καλά τα προβλήματα, που έχουν σχέση με την επιβίωση του καθενός μας εδώ στο νησί. Το ποιος μπορεί είναι άλλο θέμα».

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΟΥ ΖΟΥΝ
ΣΤΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΑ**

Στο χωριό «Ριζοκάρπασσο»

1. Αχιλλέα Αν. Μαρία
2. Αχιλλέα Κ. Μαρία
3. Αχιλλέα Κ. Άννα
4. Αχιλλέα Κ. Παννούλα
5. Αχιλλέα Κ. Συνέσης
6. Αχιλλέα Κ. Κυριάκος
7. Αχιλλέα Κ. Χρυσοβαλάντη
8. Αχιλλέα Κ. Δημήτρης
9. Χατζηγιάννη Αντ. Δημήτρης
10. Χατζηγιάννη Αντ. Γεώργιος
11. Χατζηγιάννη Αντ. Ελένη
12. Κοτσιεκά Α. Λουκία
13. Κτίστη Ν. Δήμητρα
14. Κτίστη Ν. Γεωργία
15. Κτίστη Ν. Βασίλης
16. Σώττου Μ. Μαρία
17. Σώττου Μ. Βασίλης
18. Σώττου Μ. Παννούλα
19. Σώττου Μ. Κατερίνα
20. Σώττου Μ. Αντρούλα
21. Σπορικού Ιωάννης
22. Συναϊνού Α. Γεώργιος
23. Συναϊνού Α. Ελένη
24. Συναϊνού Α. Ανδρέας
25. Χάρπα Ζ. Βασούλα
26. Χάρπα Ζ. Αντρούλα
27. Χάρπα Ζ. Αγγελική
28. Χάρπα Ζ. Μαρία
29. Σώττου Γ. Ανδρέας
30. Σώττου Γ. Ζαχαρούλα
31. Σώττου Γ. Βασίλης

- 15/11/81
- 13/06/80
- 23/09/84
- 02/03/86
- 26/05/87
- 31/10/88
- 21/12/89
- 30/05/91
- 05/12/87
- 25/02/91
- 26/03/93
- 19/03/96
- 09/09/86
- 03/05/88
- 01/05/89
- 06/03/86
- 22/03/87
- 02/03/89
- 22/10/91
- 16/10/92
- 21/07/82
- 10/03/86
- 24/07/87
- 29/11/90
- 21/10/87
- 30/11/88
- 12/04/90
- 14/02/92
- 07/02/88
- 16/06/93
- 29/01/92
32. Σώττου Γ. Αντρούλα 26/06/93
33. Σώττου Γ. Νικόλαιος 18/02/96
34. Συναϊνού Ιωσ. Αντρούλα 30/11/89
35. Συναϊνού Ιωσ. Ελένη 14/10/90
36. Συναϊνού Ιωσ. Μιχαέλλα 14/03/92
37. Συναϊνού Ιωσ. Νίκος 26/04/93
38. Συναϊνού Ιωσ. Ιωάννης 04/09/96
39. Ηλία Α. Αντρούλα 29/05/91
40. Ηλία Α. Κυριακούλα 24/08/93
41. Ηλία Α. Μιχάλης 24/07/97
42. Προδρόμου Α. Γεώργιος 10/12/91
43. Προδρόμου Α. Παναγιώτης 17/08/93
44. Προδρόμου Α. Βασούλα 24/04/97
45. Γιωργαλλή Γ. Έλλη 01/02/92
46. Γιωργαλλή Γ. Στέλιος 06/05/95
47. Μιχαήλου Π. Κυριακούλα 10/05/96
48. Κουκότσικα Γ. Ερατώ 17/12/91
49. Κουκότσικα Γ. Κρυστάλλω 27/07/95

Στο χωριό «Άγια Τριάδα»

1. Μούστη Λοΐζος 16/02/88
2. Παντελή Π. Μάριος 28/11/86
3. Παντελή Π. Ανδρέας 30/05/89
4. Ζαοπόδα Ν. Κίμων 18/09/81
5. Χάρπα Π. Αντρέας 15/05/94
6. Χάρπα Π. Ιωάννης 31/10/95

Στο χωριό «Θέρισσος»

1. Σιάμπη Δημήτρης 25/10/88

Στο χωριό «Κορμακίτης»

1. Βασιλείου Αντ. Χριστάκης 19/08/87